

Συμβούλιο Χάραξης Εθνικής Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Δρ Μάνος Δανέζης
Επίκουρος Καθηγητής
Πανεπιστημίου Αθηνών

Όπως όλοι μας πρέπει να αναγνωρίσουμε, παρά τις όποιες καλές προθέσεις των οποιονδήποτε κυβερνήσεων, ή των υπουργών και επιτελών τους, το Υπουργείο Παιδείας αποτελεί βραχίονα, κάθε φορά, μιας πολιτικής παράταξης, που εκφράζει μια συγκεκριμένη και περιστασιακή πολλές φορές πολιτική και κοινωνική φιλοσοφία μέρους της κοινωνίας.

Το γεγονός αυτό κάνει αδύνατη τη συγκρότηση μιας ενιαίας μακροπρόθεσμης εκπαιδευτικής στρατηγικής, εφ' όσον η σύγκρουση έξω-εκπαιδευτικών συμφερόντων οδηγεί στην αλλαγή των εκπαιδευτικών κατευθύνσεων όχι μόνο κάθε φορά που υπάρχει αλλαγή κόμματος στην κυβέρνηση, αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις και κάθε φορά που αλλάζει υπουργός στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Για το λόγο αυτό εκφράζουμε την άποψη:

«Είναι πλέον καιρός το Υπουργείο Παιδείας και κατ' επέκταση η Κυβέρνηση, υπό τη γενική τους έννοια ως θεσμοί, να παραχωρήσουν όλες τις αρμοδιότητες σχεδιασμού και ελέγχου υλοποίησης της εκπαιδευτικής στρατηγικής, σε ένα νέο ολιγομελές υπερκομματικό Εθνικό όργανο, "το Συμβούλιο Χάραξης Εθνικής Εκπαιδευτικής Πολιτικής". Στο όργανο αυτό, μέσα από ένα πλέγμα υψηλότατων κοινωνικών και επιστημονικών κριτηρίων, θα μπορούν να συμμετέχουν, με πρόταση των κομμάτων, οι επιφανέστεροι των Ελλήνων, του εσωτερικού ή του εξωτερικού, και οι οποίοι κατά τεκμήριο θα έχουν τη δυνατότητα να σχεδιάζουν τη μακροπρόθεσμη εκπαιδευτική στρατηγική του Έθνους μας.

Το όργανο αυτό θα είναι το μόνο υπεύθυνο και υπόλογο απέναντι στη Βουλή των Ελλήνων για το γενικότερο σχεδιασμό και έλεγχο υλοποίησης της Εθνικής Εκπαιδευτικής στρατηγικής.

Η Κυβέρνηση και κατ' επέκταση το Υπουργείο Παιδείας, θα κρίνονται από το κατά πόσον κατόρθωσαν να προωθήσουν την υλοποίηση και επέκταση του Εθνικού αυτού σχεδιασμού».

Ευθύνη του Συμβουλίου, εκτός του γενικότερου σχεδιασμού, και ελέγχου υλοποίησης του Εθνικού Εκπαιδευτικού προγραμματισμού, θα είναι η συγκρότηση επιστημονικών επιτροπών που θα ασχολούνται με επί μέρους εκπαιδευτικά προβλήματα όπως, με το περιεχόμενο σπουδών, την ανάθεση συγγραφής σχολικών βιβλίων κλπ. Τα προηγούμενα σημαίνουν ότι το Συμβούλιο θα έχει την υψηλή ευθύνη παρακολούθησης και ελέγχου του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας και των Μορφωτικών Κέντρων Στήριξης της Εκπαίδευσης.

Η τελική επιλογή των μελών των διάφορων επιτροπών, των οποίων η θητεία πρέπει να διαρκεί όσο διαρκεί η θητεία των μελών του Συμβουλίου, θα πρέπει να γίνεται από διακομματική επιτροπή της Βουλής, με πλειοψηφία 2/3. Τα πρόσωπα θα επιλέγονται από τεκμηριωμένη λίστα επιστημόνων, που θα καταθέτει το Συμβούλιο. Ο αριθμός των επιστημόνων της λίστας θα πρέπει να είναι μεγαλύτερος του διπλάσιου αριθμού των αναγκαίων μελών των επιτροπών.

Το προτεινόμενο όργανο στελεχώνεται από επώνυμους πολίτες οι οποίοι, ασχέτως προέλευσης, έχουν αποδείξει κατά τη διάρκεια της ζωής τους ότι έχουν άποψη και δράση μέσα στο κοινωνικό γίγνεσθαι, και όχι εκπροσώπους.

Αυτό που θα πρέπει να τονιστεί είναι ότι το Υπουργείο Παιδείας θα πρέπει κάποτε να απεγκλωβιστεί από την πολιτικάντικη άποψη ότι οι συνδικαλιστικοί εκπρόσωποι είναι και οι κατ' εξοχήν ειδικοί των αντίστοιχων θεμάτων. Θα πρέπει, επιτέλους να καταλάβει το Υπουργείο ότι τα συνδικαλιστικά όργανα, που εκπροσωπούν συγκεκριμένα συντεχνιακά συμφέροντα, δεν είναι δυνατόν να διαμορφώνουν την Εθνική Εκπαιδευτική πολιτική. Τα όργανα αυτά πρέπει να εκφράζουν την άποψή τους πάνω σ' αυτήν, με τρόπο ώστε η πολιτική αυτή να προσανατολίζεται, κατά το δυνατόν, προς το καλώς εννοούμενο συμφέρον των συγκεκριμένων ομάδων εργαζομένων.

Ενα τέτοιο μοντέλο, ασφαλώς απαιτεί υψηλή ωριμότητα εκ μέρους τόσο των ηγεσιών όσο και των πολιτών, που θα πρέπει να καταλάβουν ότι αν θέλουν μια καλύτερη κοινωνία από αυτή που ζούμε σήμερα, θα πρέπει ν' απαγορεύσουμε στους ίδιους τους μας τους εαυτούς, να μεταφυτεύουμε, μέσω της Εθνικής Παιδείας, το μίσος τη μικρότητα και την πολιτική σκοπιμότητα του σήμερα, στις τρυφερές και αμόλυντες νεανικές καρδιές.

Θέσπιση θέσης υπερκομματικού Γραμματέα στο ΥΠΕΠΘ

Προκειμένου να υλοποιηθεί ο προηγούμενος σχεδιασμός με τον καλύτερο τρόπο προτείνουμε:

Τη θέσπιση θέσης υπερκομματικού Γραμματέα πενταετούς θητείας στο ΥΠΕΠΘ, ο οποίος θα επιλέγεται από τη Βουλή των Ελλήνων, μέσα από από κατάλογο περιορισμένου αριθμού καταλλήλων προσώπων που προτείνει το Συμβούλιο Χάραξης Εθνικής Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

Η θητεία του Γραμματέα πενταετούς θητείας θα πρέπει να μπορεί να ανανεωθεί μόνο μια φορά, ενώ δεν θα πρέπει να του δίνεται η δυνατότητα να πολιτευθεί τα επόμενα τέσσερα χρόνια μετά τη λήξη της θητείας του.

Εργο του Γραμματέα αυτού θα είναι η επόπτευση των προγραμμάτων και παρεμβάσεων του ΥΠΕΠΘ που θα αφορούν την υλοποίηση των αποφάσεων του Συνβουλίου Χάραξης Εθνικής Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

Ομοίως ο προτεινόμενος Γραμματέας θα έχει υπό την ουσιαστική εποπτεία του το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας τα Μορφωτικά Κέντρα Στήριξης της Εκπαίδευσης και το Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων.